

Všechny lekce mají jednotnou strukturu, která obsahuje nácvičnou a kontrolní část. V nácvičné části je nejprve kladen důraz na opakování základní česko-ruské slovní zásoby, frází i dialogů, přičemž není opomenuta ani výslovnost, včetně intonace (zejména v otázkách). Pak je pozornost věnována osvojování dialogu, jeho jednotlivých replik i jako celku, a dále práci s reklamními šoty ze sféry podnikání. Každá lekce obsahuje také seznámení s úřední korespondencí k jednotlivým tématům, což v běžných konverzačních příručkách není obvyklé. V kontrolní části se pracuje s textem (překlady do češtiny i do ruštiny, užívání frází v dialogích atp.).

V závěru každé lekce jsou uváděna vybraná přísloví a pořekadla k danému tématu, jejichž význam má student odhadnout.

Závěr cvičebnice tvoří česko-ruský a rusko-český slovníček k jednotlivým zpracovávaným tématům.

Celá cvičebnice se opírá o živou slovní zásobu současné ruštiny a nejnovější realie současného Ruska. Svědčí o tom mimo jiné i pozornost věnovaná např. oslovení, které je z hlediska současné moderní ruštiny stále ve vývoji, nebo např. jízdy městskou hromadnou dopravou, telefonování, etiketě stolování a odívání se na bankety, formulování a užívání navštívenek atp.

Výběr témat i lexikálního materiálu, jakož i promyšlené uspořádání jednotlivých lekcí svědčí o vysoké odborné i metodické erudici autorky. Jedná se o užitečné, novátorské a svěží dílo, s nímž se vyučujícím i studentům bude jistě dobře pracovat.

Helena Flídrová

Odešel prof. PhDr. Rudolf Zimek, DrSc.

22. července letošního roku ztratila česká a slovenská lingvistická obec jednoho ze svých nejvýraznějších představitelů – profesora PhDr. Rudolfa Zimka, DrSc. Krátce po svých 75. narozeninách podlehl prof. Zimek zákeřné nemoci, která ho vytrhla z kruhu rodiny, kolegů a žáků a odvedla od rozdělané práce.

Vědeckopedagogickou dráhu vysokoškolského učitele zahájil prof. Zimek v r. 1953 jako odborný asistent katedry slovanské filologie tehdejší VŠP v Olomouci, kde se stává nejprve aspirantem prof. L. V. Kopeckého, později prof. A. V. Isačenka, ke kterému se celý život hlásil jako ke svému učiteli a jehož důstojným nástupcem se stal. V r. 1960 se prof. Zimek po prof. Isačenkovi ujímá vedení olomouckého slavistického pracoviště, v jehož čele stojí čtyři roky. V letech 1967–69 působí jako hostující profesor ruštiny v Melbourne a v Canbeře, v r. 1974 jako hostující docent českého jazyka na katedře slovanské filologie MGU v Moskvě.

Celoživotním mateřským pracovištěm prof. Zimka byla Olomouc, kde strávil 37 let aktivní vědeckopedagogické činnosti. V r. 1990 odešel do důchodu, dále však externě působil na katedrách ruského jazyka v Prešově a v Ostravě. Mezinárodní odborná veřejnost se mohla s prof. Zimkem setkávat jako se členem významných našich

i světových lingvistických organizací, byl členem redakcí několika lingvistických časopisů.

Prof. Zimek je v mezinárodním lingvistickém světě uznáván jako výjimečná tvůrčí osobnost, jako rusista se širokým slavistickým a obecnělingvistickým záběrem, jako jeden z posledních polyhistorů české jazykovědné rusistiky. Badatelsky i pedagogicky zasáhl do všech plánů jazyka. V prvním desetiletí jeho tvůrčí činnosti se jeho pozornost soustřeďovala zejména na ruskou morfologii a syntax. Vyvrcholením této etapy je mnohokrát citovaná monografie *Problematika spony v ruštině v porovnání s češtinou* z roku 1963. Ve druhé polovině 60. let prof. Zimek ve svých statích hlouběji rozpracovává dílčí aspekty transformační syntaxe. Zájem prof. Zimka o hloubkovou strukturu věty, jenž se datuje od 70. let, ústí v r. 1980 vydáním druhé monografie *Sémantická výstavba věty*, která podává ucelený kritický přehled současných anglosaských, ruských a českých teorií větné sémantiky a nastiňuje koncepci vlastní. Od 80. let do současnosti byla v popředí jeho pozornosti textová lingvistika a otázky popisu nejnovějšího vývoje ruského jazyka.

Profesor Zimek nebyl jen vynikajícím vědcem, byl i stejně vynikajícím pedagogem a práci pedagoga stavěl na úroveň práce vědecké; své pedagogické působení vždy chápal jako poslání. Trvalý odkaz tak zanechal ve stovkách svých studentů, jeho dílo dále rozvíjí také několik aspirantů, které vychoval. Do posledních dnů svého života aktivně sledoval aktuální dění v naší a světové lingvistice i úspěchy svých žáků a nezištně a rád rozdával mladým svůj čas i své bohaté vědomosti. Ve vzpomínkách nás, kteří jsme mu byli nablízku, zůstane pan profesor Zimek navždy obětavým a chápajícím spolupracovníkem a erudovaným učitelem, který vždy nezištně dokázal podat pomocnou ruku každému, kdo to potřeboval.

Pane profesore, budete nám chybět!

Jménem kolegů a žáků

PhDr. Zdeňka Vychodilová, CSc.
katedra slavistiky FF UP v Olomouci